

Ympäristövaliokunta
YmV@eduskunta.fi

10.11.2020

Aihe: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä
Viitteenne: HE 187/2020 vp

Suomen tuulivoimayhdistys ry (STY) kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa yllä olevasta asiasta. Hallituksen esityksen ja sen taustalla olevan REDII-direktiivin tavoite, uusiutuvan energian hankkeiden luvituksen sujuvoittaminen, on hyvä ja kannatettava.

Hallituksen esityksen suurin painoarvo on viranomaiskäsittelyille asetettavat sitovat määräajat. Määräajat lisäävät hankkeiden luvittamisen ennustettavuutta ja parantavat investointiympäristöä. **Näiden määräaikojen säätäminen hallituksen esityksessä jää kuitenkin kosmeettiseksi,** sillä pitkäkestoisimmat menettelyt, kaavaratkaisut ja ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA), on jätetty määräaikojen ulkopuolelle.

Suomessa suurin uusiutuvan energian lisäyspotentialiaali on tuulivoimassa. Kunta käsittelee tuulivoiman vaatimat luvat hyvin nopeasti, muutamassa kuukaudessa. Tuulivoimahankkeen kaavoituksessa erityisenä haasteena on se, että valtuusto voi jättää kaavan pöydälle määrittämättömäksi ajaksi. Kaavaratkaisujen ja YVA:n jättäminen direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle johtavat siihen, ettei esitys tule mitenkään edistämään tuulivoimahankkeiden etenemistä.

Hallituksen esityksen perustelujen mukaan maankäyttöön liittyvät ratkaisut palvelevat ensisijaisesti kunnan maankäytön suunnittelun kokonaisuutta eivätkä yksittäisen hankkeen rakentamista. Perustelut ovat direktiivin hengen vastaisia ja osin keinotekoisia. Esimerkiksi **tuulivoimayleiskaava tehdään aina yhtä hanketta varten, joten se ei ole kunnan laajempaa maankäytön suunnittelua, vaan menettely, joka tähtää yhden rajatulle alueelle sijoittuvan hankkeen rakentamiseen.** Tuulivoimayleiskaavat ovat tänä päivänä hyvin tarkkoja ja niissä määrätään voimaloiden yksityiskohtaiset paikat, joiden nojalla voidaan myöntää tuulivoimaloille rakennusluvut. Tuulivoimayleiskaava tähtää siten nimenomaan yksittäisen hankkeen rakentamiseen, ei kunnan maankäytön laajempaan suunnitteluun. Tuulivoimayleiskaavan luonteesta kertoo myös suunnitteluprosessissa esillä olleet vaihtoehdot 2010-luvun alkupuolella. Asemakaavan

todettiin olevan liian yksityiskohtaista suunnittelua tuulivoimahankealueille, sillä yhteensovittavia toimintoja alueilla ei juuri ole. Vaihtoehtoina pohdittiin tuulivoimalupaa ja rakennusluvan myöntämisen mahdollistavaa yleiskaavaa. Tämä kuvaava tuulivoimahankkeen suunnittelun yksityiskohtaisuutta ja sitä, että tuulivoimayleiskaava rinnastuu suoraan rakennusluvitukseen.

STY esittää, että yksittäistä hanketta käsittelevät kaavaratkaisut sisällytetään määräajan laskentaan. Esimerkiksi tuulivoimayleiskaavassa poliittinen harkinta tehdään kaava-aloitteen hyväksymisvaiheessa. Tämän jälkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) laitetaan nähtäville. Tuulivoimahankkeessa määräajan laskennan tulee siten alkaa kaava-aloitteen hyväksymisen jälkeen siitä kokouksesta, jossa OAS on päätetty laittaa nähtäville. Tuulivoimayleiskaavan ottaminen hallituksen esityksen soveltamisalaan ei poista tai heikennä kunnan kaavamonopolia, eikä vähennä kuntien valtaa päättää oman alueensa käytöstä.

Kunnioittaen,

Karoliina Joensuu
Puheenjohtaja
Suomen tuulivoimayhdistys

Anni Mikkonen
Toimitusjohtaja
Suomen tuulivoimayhdistys